

BİLGİ NOTU

Hurdaya Ayrılan Türk Bayraklı Gemilerin Yerlerine Yeni Gemi İnşa Edilmesinin Teşvikine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Hk.

DEHUKAM

ANKARA UNİVERSİTESİ
DENİZ HUKUKU
ULUSAL ARAŞTIRMA MERKEZİ

ANKARA UNIVERSITY
NATIONAL CENTER FOR THE
SEA AND MARITIME LAW

+90 312 212 11 89

[f](#) [t](#) [i](#) [in](#) /dehukamtr

www.dehukam.org
info@dehukam.org

Emek Mahallesi, 19. Sokak. No:84,
06590 Çankaya/Ankara, Türkiye

www.dehukam.org

BİLGİ NOTU

Konu: Hurdaya Ayrılan Türk Bayraklı Gemilerin Yerlerine Yeni Gemi İnşa Edilmesinin Teşvikine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Hk.

“Hurdaya Ayrılan Türk Bayraklı Gemilerin Yerlerine Yeni Gemi İnşa Edilmesinin Teşvikine Dair Yönetmelik” 28/04/2021 tarih ve 31468 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Bu yönetmelikte Değişiklik yapılmasına ilişkin yönetmelik 23/03/2024 tarih ve 32498 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Yönetmelik değişikliği ile aşağıdaki konularda değişiklik yapılmıştır.

1. Yönetmeliğin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan gemilerin kapsamı “1000 GT ile 5.000 GT” iken yeni yönetmelik ile bu ibare “1000 GT ile 50.000 GT” olarak değiştirilmiştir.
2. Yönetmeliğin 3’üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 478 inci maddesi ve 490 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendine dayanılarak” ibaresi “(3) ve (5) numaralı alt bentlerine dayanılarak” şeklinde değiştirilmiştir.
3. Yönetmeliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “her yılın Haziran ayı içerisinde” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır. Yine aynı maddenin üçüncü fıkrasında bahsedilen sözleşme yaparak ibraz etme süresi dört aydan yedi aya çıkarılarak “teşvik düzenleme tarihinden itibaren yedi ay içerisinde” şeklinde değiştirilmiştir. Aynı yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında 18/06/2022 yılında yapılan değişiklikle eklenen “toplam 25.000 GT’yi geçmemek üzere en fazla on adet gemi için; yaşı, tonajı ve sefer bölgesi dikkate alınarak” ibaresinde bulunan “25.000” ibaresi değiştirilerek “50.000” ibaresi eklenmiş ve aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.
“(2) Yapılan hurda teşviki başvurularının, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi bütçe imkanları doğrultusunda her yıl toplam 50.000 GT’yi geçmemek üzere en fazla on adet gemi için; yaşı, tonajı ve sefer bölgesi dikkate alınarak en fazla beş adet gemi için, yaşı en büyük olan gemiden başlamak üzere değerlendirmesi yapılır. Kabul edilen başvurular için İdare tarafından yararlanıcıya, belirlenen toplam teşvik tutarını içeren Teşvik Uygunluk Belgesi düzenlenir.”
4. Yönetmeliğin 6 ıncı maddesinin dördüncü fıkrasında bahsedilen hurdaya ayrılacak geminin sahip olması gereken belgelere iki adet ekleme yapılarak aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.
“(4) Hurdaya ayrılacak gemiye ait geçerli olan aşağıdaki belgelerden birinin olması gerekir:
a) Denize Elverişlilik Belgesi
b) Su Aracı Uygunluk Belgesi
b) İçsuya Elverişlilik Belgesi”
5. Yönetmeliğin 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında bahsedilen hurda teşvik tutarının ödenmesi için idareye sunulması gereken “klas kuruluşu raporu” ibaresine “yeminli mali müşavir” ibaresi eklenerek “klas kuruluşu veya yeminli mali müşavir raporu” şeklinde

değiştirilmiştir. Aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan “Düzenlenen klas raporu” ibaresine “veya yeminli mali müşavir” ibaresi eklenerek “Düzenlenen klas veya yeminli mali müşavir raporu” şeklinde değiştirilmiştir. Yine aynı maddenin beşinci fıkrasında bahsedilen Bakanlıktan ayrıca ücret veya sair hak ve alacak talep edemeyecek olanlar arasında yeminli mali müşavir eklenerek “klas kuruluşu, yeminli mali müşavir, yüklenici” şeklinde değiştirilmiştir.

6. Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasında bahsedilen yerli katkı oranını tespit edecek olan “klas kuruluşu” ibaresine “veya yeminli mali müşavir” ibaresi eklenerek “klas kuruluşu veya yeminli mali müşavir tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.
7. Yönetmeliğin geçici 1 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yapılan değişikliklerle, hurdaya ayrılacak gemilerin minimum tonajı 10 kat artırılarak 5 bin grostondan 50 bin grostona yükselmiştir. Bu düzenleme ile Türk deniz ticareti filosundaki birçok geminin hurdaya ayrılması ve filonun gençleştirilmesi amaçlanmıştır. Hurda teşvik başvuruları için 25 bin groston olan üst limit 50 bin grostona çıkartılmıştır. Bu şekilde sektörün teşviklerden daha fazla ve efektif şekilde istifade edebilmesinin önü açılmıştır. Ayrıca teşviktен yararlanabilecek gemi tipleri ve hurdaya ayrılacak gemilere ilişkin belgelerin kapsamı genişletilmiştir. Önemli bir yenilik olarak gemi inşası ve hurdaya ayrılma işlemleri ile ilgili olarak klas kuruluşlarının yanı sıra yeminli mali müşavirlerin de süreçlere dâhil edilmesi sağlanmıştır. Bu sayede işlemlerin daha çeşitli ve esnek bir yapıya kavuşması amaçlanmıştır. Teşvik başvuruları ile ödemelerinin etkin ve hızlı gerçekleştirilmesi için bürokratik süreçler de basitleştirilmiş, bir ay ile sınırlı olan başvuru süreci tüm seneye yayılmıştır. Düzenlemeler Türk bayraklı ticari filonun yenilenmesine yönelik olmakla birlikte, hem çevresel standartlara hem de teknolojik yeniliklere uyum sağlanmasını da hedeflemektedir.

Söz konusu değişikliklerle teşvik kapsamına alınan gemi sayısının önemli miktarda artırılması, Türkiye'nin ortalama gemi filosunun yaşının azaltılarak gençleştirilmesi ve Türk tersanelerindeki gemi inşa sanayiine hem inovasyon hem de yatırım yönünden katkı sağlanması öngörülmüştür. Böylece bu alandaki istihdamın da artırılması ve sektöre yatırım miktarında önemli artış sağlaması beklenmektedir.